

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji
Publicznej**

Warszawa, dnia 16 lipca 2010 r.

**Pan
Karol Jagodziński
Wójt Gminy
Miasteczko Krajeńskie**

KAP-4101-02-04/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, (zwanej dalej ustawą o NIK), Najwyższa Izba Kontroli - Departament Administracji Publicznej – przeprowadziła, w okresie od 18 maja do 17 czerwca 2010 r. w Urzędzie Gminy (dalej *Urząd*) kontrolę realizacji projektu kluczowego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013, Priorytet III – Środowisko Przyrodnicze, Działanie – 3.4 gospodarka wodno – ściekowa, projekt – „Ochrona wód zlewni rzeki Noteć” – aglomeracja Miasteczko Krajeńskie.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokóle kontroli podpisanym przez: Pana Wójta w dniu 17 czerwca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze **wystąpienie pokontrolne**.

Najwyższa Izba Kontroli, pomimo stwierdzenia uchybień, pozytywnie ocenia działania podejmowane przez Pana Wójta w celu realizacji zobowiązań przyjętych w umowie wstępnej i aneksie w sprawie prawidłowego i terminowego przygotowania projektu indywidualnego „Ochrona wód zlewni rzeki Noteć” – aglomeracja Miasteczko Krajeńskie (*projekt*).

Pozytywna ocena NIK wynika z podejmowanych przez Pana Wójta działań mających na celu pozyskanie dofinansowania ze środków unijnych na wdrożenie ww. projektu. Realizacja projektu ma podstawowe znaczenie dla ochrony wód zlewni rzeki Noteć poprzez

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

poprawę gospodarki wodno – ściekowej. Wykonanie tego zadania przyczyni się do podniesienia poziomu i jakości życia mieszkańców gminy Miasteczko Krajeńskie.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły braku należytej staranności przy opracowywaniu harmonogramu działań dotyczących przygotowania projektu.

1. Projekt zgłoszony został przez Pana do dofinansowania ze środków Funduszu Spójności w 2004 r. W dniu 10 marca 2004 r. *projekt* ten został umieszczony w pierwszej grupie projektów, zaakceptowanych przez Ministra Środowiska do dofinansowania z tego funduszu. W wyniku wprowadzonych od 29 listopada 2006 r. zmian do Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”², gmina Miasteczko Krajeńskie nie otrzymała wsparcia w ramach Funduszu Spójności. Ponownie starania podjęto po stworzeniu dodatkowego mechanizmu finansowego *per capita*³ w styczniu 2007 r. Wniosek o wsparcie z EFRR⁴ *projektu* został zgłoszony przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Nadnoteckich (Stowarzyszenie) do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w dniu 16 lutego 2007 r. Uchwałą z dnia 18 kwietnia 2008 r. Zarząd Województwa przyjął I część Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013 (IWIPK – WRPO), do którego zakwalifikowany został *projekt* realizowany m.in. przez gminę Miasteczko Krajeńskie.

2. Umowa wstępna (pre-umowa), dotycząca przygotowania projektu „Ochrona wód zlewni rzeki Noteć” – aglomeracja Miasteczko Krajeńskie w ramach WRPO, została zawarta w dniu 29 stycznia 2009 r. Przedmiotem umowy było „*określenie zasad postępowania stron w celu prawidłowego i efektywnego przygotowania indywidualnego projektu kluczowego*”. W ramach *projektu* zaplanowano zrealizowanie inwestycji polegającej na budowie mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacyjnej. Planowany koszt realizacji projektu określony w umowie wstępnej wynosi 17.826,1 tys. zł, z czego kwota wydatków kwalifikowanych wynosi: 16.587,3 tys. zł, w tym wkład własny Gminy – 2.488,1 tys. zł (15% kwoty wydatków kwalifikowanych), wysokość dofinansowania ze środków WPRO - maksymalnie 14.099,2 tys. zł (85%) oraz wydatki niekwalifikowane 1.238,8 tys. zł. Gmina zaplanowała pokrycie wkładu własnego środkami z pożyczki zwrotnej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

² Zmiany te spowodowały, że o dofinansowanie mogły się ubiegać jedynie aglomeracje o wielkości powyżej 15 tys. RLM (liczba wyrażająca wielokrotność ładunku zanieczyszczeń w ściekach z gospodarstw domowych, odprowadzanych od jednego mieszkańca w ciągu doby). Gmina Miasteczko Krajeńskie kwalifikowała się do aglomeracji od 2 tys. do 15 tys. RLM

³ Wsparciem w ramach mechanizmu objęte zostały projekty o charakterze regionalnym, które kwalifikują się do wsparcia w ramach EFRR. Priorytetowo miały być traktowane projekty duże bądź projekty o charakterze ponadregionalnym, mające kluczowe znaczenie dla rozwoju regionu. Wsparciem mogą zostać objęte zarówno projekty kwalifikujące się do Regionalnego Programu Operacyjnego, jak i wpisujące się w zakres sektorowych Programów Operacyjnych.

⁴ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

W ocenie NIK, Beneficjent projektu (Gmina Miasteczko Krajeńskie) nie dochował należytej staranności w trakcie przygotowywania harmonogramu działań, będącego załącznikiem do umowy wstępnej. Podczas opracowywania kompleksowej dokumentacji technicznej projektu, w tym decyzji lokalizacyjnej, zaistniała konieczność oddzielnego opracowania dokumentacji i uzyskania odrębnych pozwoleń na budowę: kanalizacji na terenach zamkniętych (PKP) i przejść pod drogami krajowymi. W wyniku powyższego zmieniła się liczba koniecznych do pozyskania pozwoleń na budowę z dwu na cztery. Zmianie uległ również termin uzyskania pozwoleń na budowę dla tej⁵ części projektu (zwiększenie zakresu inwestycji obejmowało m.in. zmianę długości sieci kanalizacyjnej z 22,53 km na 33,22 km, przepompowni z 6 na 8 oraz przepompowni przydomowych z 54 na 81). Ponadto, w uzgadnianym i przygotowywanym harmonogramie będącym załącznikiem do umowy wstępnej, której podpisanie miało nastąpić 28 listopada 2008 r., zaplanowano w pierwszej kolejności uzyskanie decyzji lokalizacyjnej a następnie środowiskowej. Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁶, decyzje te powinny być wydane w odwrotnej kolejności (zmiana w ustawie w tym zakresie weszła w życie 15 listopada 2008 r.). W związku z powyższym oraz ze zmianą, dokonaną przez Instytucję Zarządzającą, wzoru umowy wstępnej Stowarzyszenie wystąpiło do Instytucji Pośredniczącej o wyrażenie zgody na przesunięcie terminu podpisania umowy na 30 stycznia 2009 r.

W ocenie NIK, okres od wejścia w życie nowych przepisów przywołanej ustawy (15.11.2008 r.) do dnia podpisania umowy wstępnej (29.01.2009 r.) dawał możliwość rzetelnego przygotowywania harmonogramu, tj. uzgodnienia właściwych terminów, zgodnych z określoną w ustawie kolejnością uzyskiwania poszczególnych decyzji. Nie wykorzystano tego okresu i podpisano umowę wstępną, której integralną częścią był harmonogram z terminami opracowania decyzji niezgodnymi z obowiązującymi przepisami.

Wynikiem takiego postępowania była konieczność dokonania zmian w harmonogramie, które wprowadzono aneksem do umowy wstępnej w dniu 24 września 2009 r. Harmonogram ten zawierał prawidłowe terminy przygotowania poszczególnych dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku o dofinansowanie oraz wyszczególniał działania konieczne do pełnego przygotowania dokumentacji projektowej zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt 40 Wytocznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych.

⁵ Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach: Brzostowo, Miasteczko Krajeńskie, Grabówno, Wolsko i Miasteczko – Huby (część). Projekt obejmował również budowę oczyszczalni ścieków w Brzostowie oraz budowę sieci kanalizacyjnej w miejscowościach: Wolsko, Miasteczko – Huby i na terenach zamkniętych.

⁶ Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.

3. Terminowo wywiązywał się Pan z obowiązku składania sprawozdań z przebiegu procesu przygotowania indywidualnego projektu kluczowego (raz na miesiąc po podpisaniu pre - umowy), które przekazywał Pan do Instytucji Pośredniczącej WPRO i do Stowarzyszenia. W ocenie NIK, informacje zamieszczane w sprawozdaniach były zgodne ze stanem faktycznym, jak również przedstawiały trudności związane z przygotowaniem projektu do realizacji oraz zagrożenia dotyczące dotrzymywania terminów.

4. Wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Ochrona wód zlewni rzeki Noteć – Aglomeracja Miasteczko Krajeńskie został złożony w Instytucji Pośredniczącej – Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w dniu 26 maja 2010 r.

W dniu 2 czerwca 2010 r. – podpisano umowę z wykonawcą na budowę kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Miasteczko Krajeńskie na kwotę 12.809.669,50 zł. W dniu 9 czerwca 2010 r. przekazano wykonawcy plac budowy.

Instytucja Pośrednicząca pismem z dnia 10 czerwca 2010 r. przedstawiła uwagi do formularza wniosku o dofinansowanie oraz uwagi do załączników a także wyznaczyła termin na skorygowanie błędów i braków formalnych do dnia 17 czerwca 2010 r. Uwagi te dotyczyły m.in. ujednolicenia wersji papierowej i elektronicznej wniosku (numeracja stron), uzupełnienia pustych pól zapisem „nie dotyczy”, poprawienia rzeczywistych terminów rozpoczęcia procedur przetargowych jak również nieprawidłowych kwot wydatków kwalifikowanych będących wynikiem błędnego zsumowania. W trakcie kontroli NIK, wprowadzane były do formularza wniosku o dofinansowanie poprawki, zgodnie z uwagami Instytucji Pośredniczącej.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o dołożenie szczególnej staranności w przygotowywaniu kolejnych dokumentów dot. realizacji projektu pn. „Ochrona wód zlewni rzeki Noteć – Aglomeracja Miasteczko Krajeńskie” zgodnie z obowiązującym stanem prawnym.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.